

Dansk Fjernvarme, DANVA og Cirkulær Baggrund, motivation og formål med et tættere, formaliseret samarbejde mellem de danske forsyningsorganisationer

Dansk Fjernvarme, den 18. marts 2025

Opgave og proces

Opgave:

1. Beskrive et Narrativ for grundlaget for en evt. fusion eller samarbejde på udvalgte område
2. Beskrivelse af relevante organisationsmodeller. Én eller flere mulige modeller

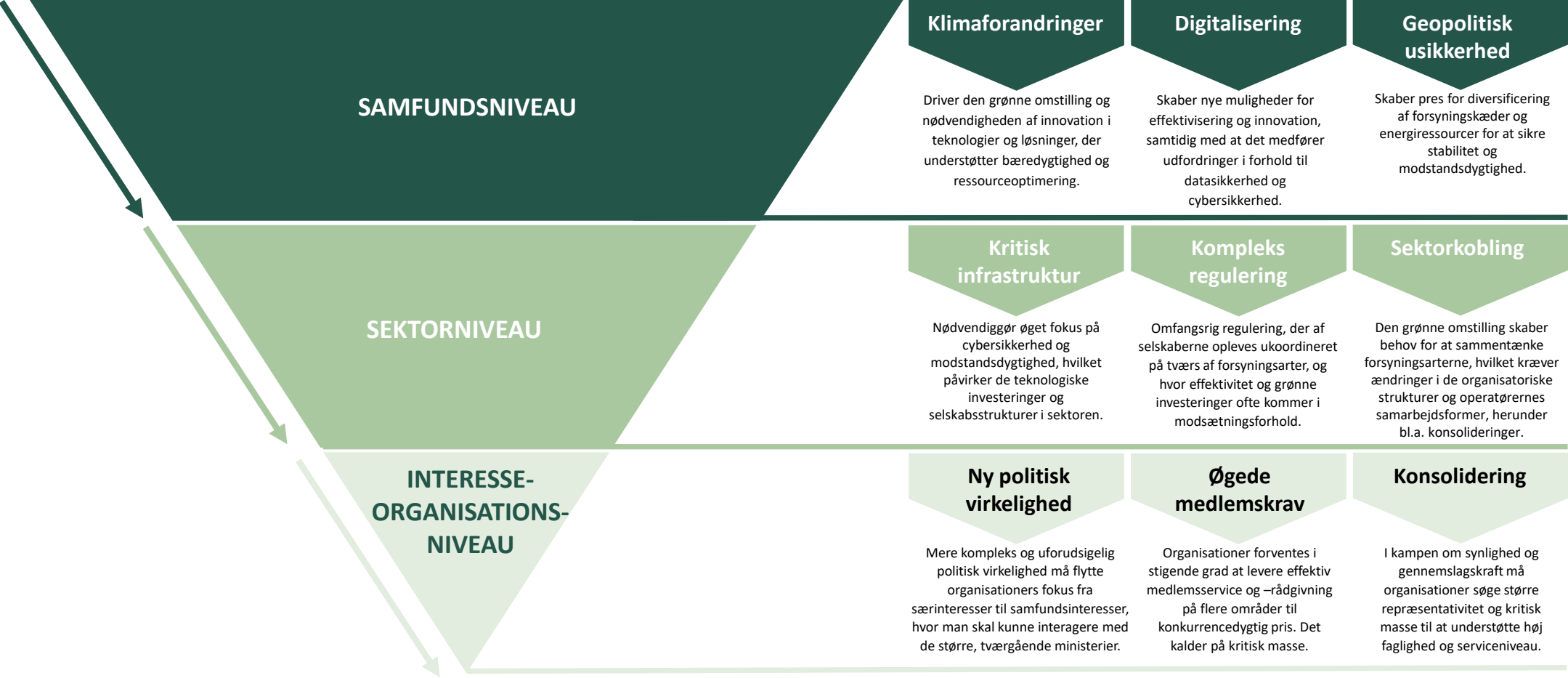
Med henblik på medlemsdrøftelser og indstilling til generalforsamlingerne i foråret 2025 om bestyrelsernes mandat til at arbejde videre hen imod en tættere samarbejdsmodel i forsyningssektoren.

Proces:

- 45 semistrukturerede interviews af 1-2 timer
- Desk research
- 4 styregruppemøder
- Analyse og
- Rapportering

En Verden i forandring
- og hvad det kalder på?

Baggrunden for et tættere, formaliseret samarbejde

Forandringerne på samfunds niveau påvirker forsyningssektoren og leder i sidste ende til ændrede vilkår for interessevaretagende organisationer

Drivkræfter og nye forudsætninger for handling

Formålet med et tættere, formaliseret samarbejde

Bestyrelsesmedlemmerne fremhæver især, at en organisation, der favner hele forsyningssektoren, skal sigte på:

- A. At give forsyningssektoren en stærkere, fælles stemme med henblik på at sikre sektoren gode rammevilkår
- B. At skabe rammerne for en sammenhængende og proaktiv indsats til understøttelse af forsyningsikkerheden og den grønne omstilling
- C. At videreudvikle den professionelle medlemsservice og -rådgivning
– både specialiseret i dybden inden for de enkelte forsyningsarter og på tværs af forsyningsarterne
- D. At prioritere ressourcer til at understøtte lokale, faglige eller virksomhedsrelaterede netværk og fællesskaber.

A. En stærkere fælles stemme

- Størrelse og repræsentativitet (medlemsbase) betyder noget, for at man bliver hørt
- Behov for flere ressourcer til at levere gennemarbejdede oplæg, konsekvensberegninger, lobbyister mv.
- EU fylder mere og mere
- Der nævnes en række eksempler, hvor politikerne ikke har lyttet til branchen, og at de derfor ikke har forstået dybden i komplekse, sammenhængende problemstillinger (overskudsvarme, prisloft, CO2-fangst, selskabsgørelse, regulering af vandsektoren m.fl.)
- Men der nævnes også eksempler på, at man netop har haft en klar stemme i dag pga. specialisering ("Vandets klare stemme")
- Især svært at få ørenlyd i de store, tværgående ministerier.

Hvorfor?

Tre forskellige stemmer skaber politisk støj

” Man er nogle gange kommet lidt ukoordineret på Christiansborg, og derfor har politikerne sagt; hvad mener I egentlig? Hvad mener branchen egentligt?

Begrænset ørenlyd på Christiansborg

” El og energi fylder typisk mere på Christiansborg end forsyning gør. Vi kan ligesom ikke få ørenlyd i forbindelse med de store samfunds dagsorden er. Men forsyning har potentiale til at fylde meget mere

Green Power Denmark har taget agendaen

” Vi er udfordret af Green Power Denmark og andre brancheorganisationer, som ofte har en anden dagsorden og et andet ønske til tingene, og så har de bare musklerne til også at få påvirket nogen i den rigtige retning

”Size matters! Politisk bredde, tyngde og medlemmernes størrelse er afgørende for, at man behøver at blive hørt. Hvis man drømmer om, at det er indsigt eller almindelig charme, så tager man fejl.”

B. Sammenhængende og proaktiv indsats til understøttelse af forsyningssikkerheden og den grønne omstilling

Grøn omstilling

- Cirkularitet af varme, vand, energi og materialer
- Rent drikkevand (PFAS, pesticider etc)
- Drivhusgasser (fangst og reduktion af CO₂, N₂O og CH₄)

Sektorkobling

- Afprøvning og anvendelse af nye teknologier
- Regulering der fremmer kobling i stedet for at bremse
- Best practice: Deling af erfaringer mellem forsynere

Konsolideringer og samarbejder

- Samarbejde mellem forsynere for at forbedre driften
- Jura ved omlægninger, samarbejde og selskabsgørelser

Digitalisering og AI

- Software og hardware der arbejder sammen
- Sensorik, dataindsamling og anvendelse
- AI og machine-learning til bedre drift og vedligehold

Forsyningssikkerhed

- Cyber security til digital robusthed (NIS2)
- Fysisk sikring af anlæg og forsyningssystemer (CER)

”

Problemerne, vi skal løse i fremtiden, er sektorkoblede

”

Vi har langt flere fælles interesser, end vi har modstridende

”

Den grønne omstilling er så sammensmeltet og enslydende, at man kan opnå en masse synergier

”

Sikring af demokratisk ejerskab er et selvstændigt formål brancheforeningen skal arbejde for

C. Specialiseret og tværfaglig medlemsservice og -rådgivning

- Behov for service og rådgivning vil løbende øges og vil inden for de nuværende økonomiske rammer blive en udfordring
- Niveauet for hvad medlemmer vil forvente af service og rådgivning øges både i dybden og i stigende grad på tværs af forsyningsarter (AI, jura og samarbejde, cyber security mv.)
- En større enhed vil alt andet lige kunne disponere en større del af sine ressourcer til kernefunktionerne

Det handler om effektivitet til gavn for det danske samfund. Det er teknik, digitalisering, AI, udvikling og anvendelse af teknologi.

Alle de støttefunktioner bør alt andet lige kunne effektiviseres.

Hvis man har et fælles kursuskatalog, så behøver man ikke dubletter, og man kan få højnet kvaliteten.

Hvis man puljer ressourcerne, vil man have råd til at være en bedre service-, rådgivnings- og kursusudbyder. Man vil kunne professionalisere det.

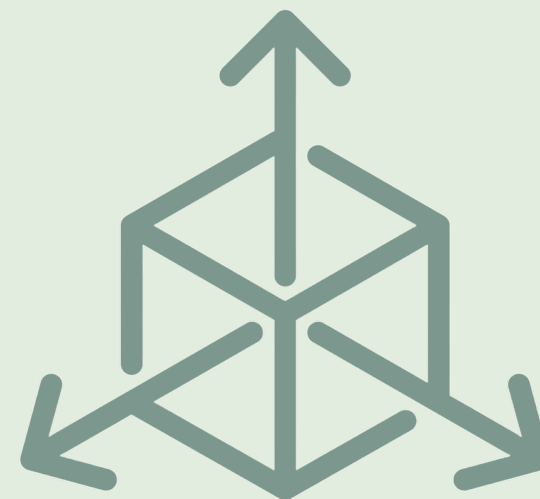
D. Understøttelse af lokale netværk og fællesskaber

- Understøttelse af den faglige identitet og fællesskaber er vigtige
- Medlemmerne skal fortsat opleve nærvær
- Det skal prioriteres højt, at den viden, som ligger hos medlemmer, fortsat bliver bragt i spil – peer to peer
- Respekt for forskellige ejerskabsformer og de dermed forbundne kulturer
- Enkelte fremhæver demokratisk ejerskab til kritisk infrastruktur som et mål i sig selv, der skal fastholdes i en samarbejdsmodel

Det er afgørende for vores medlemmer, at vores forening ikke bare er sådan en Københavner ting

Lokale netværk

Tværgående

Kvalitetsløft

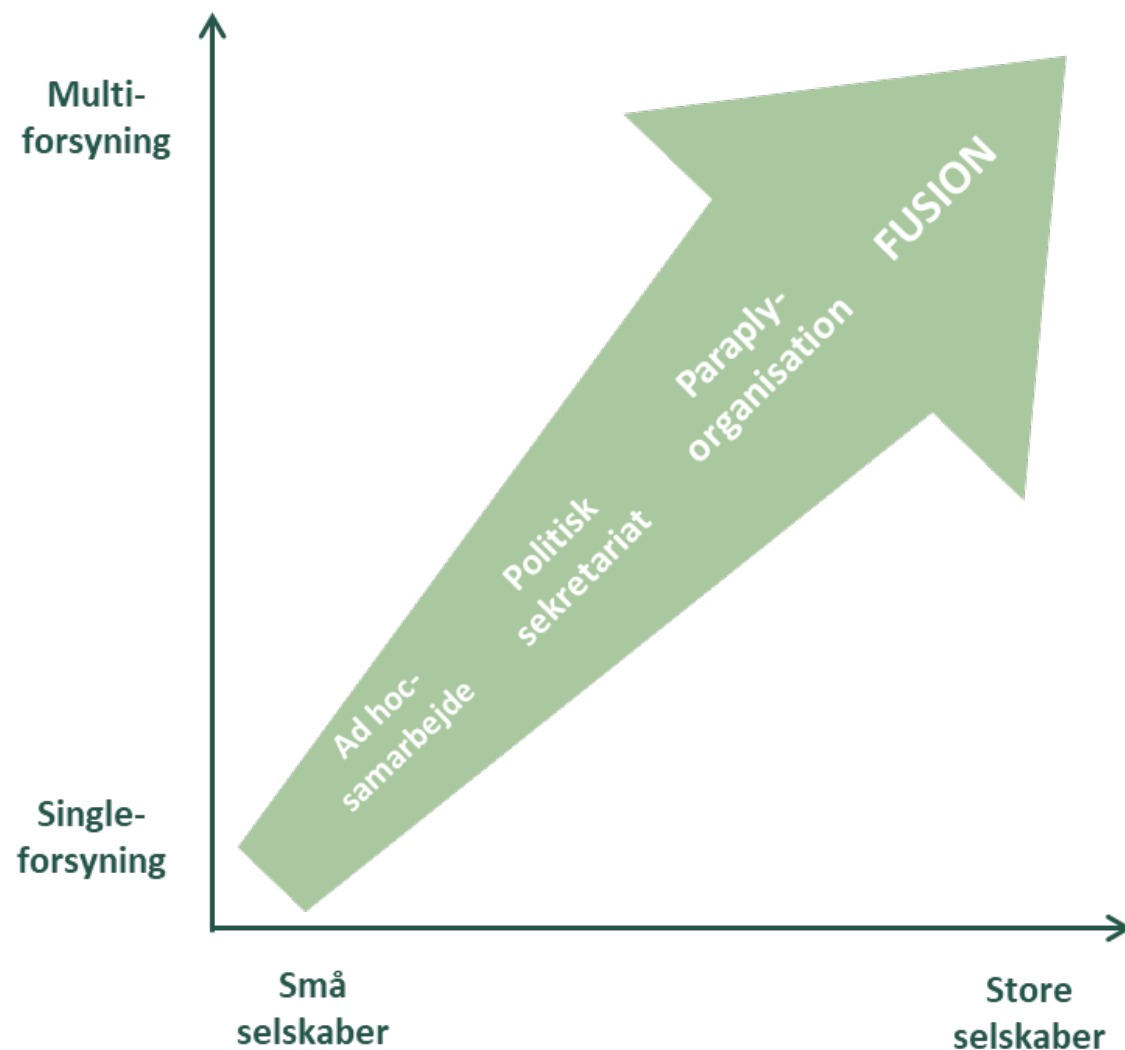
Hvis man lige slår skyklapperne ud og så kigger over til hvad de faktisk gør i vandsektoren eller i affaldssektoren, så kunne man godt lære nogle ting af hinanden

Det kunne jo være fint at sige: 'Jamen, nu har vi en holdning til at de der netværksgrupper, dem vil vi gerne servicere endnu bedre, end vi har gjort førhen. Det ville de jo tage imod med kyshånd

Graden af et tættere samarbejde

Graden af et tættere, formaliseret samarbejde

Præferencer for samarbejdsmodel

Den fusionsparate majoritet (ca. 80 %)

De store selskaber med flere forsyningsarter er mest positive.

Den skeptiske minoritet (ca. 20 %)

Blandt de mindre selskaber og single-forsyninger er der også fortalere for en fusion, men her kan der spores en tendens til større skepsis.

De foreslår at:

- Afprøve andre samarbejdsmodeller inden der gribes til en egentlig fusion.
- Anvende andre samarbejdsmodeller som trædesten på vejen mod en egentlig fusion.

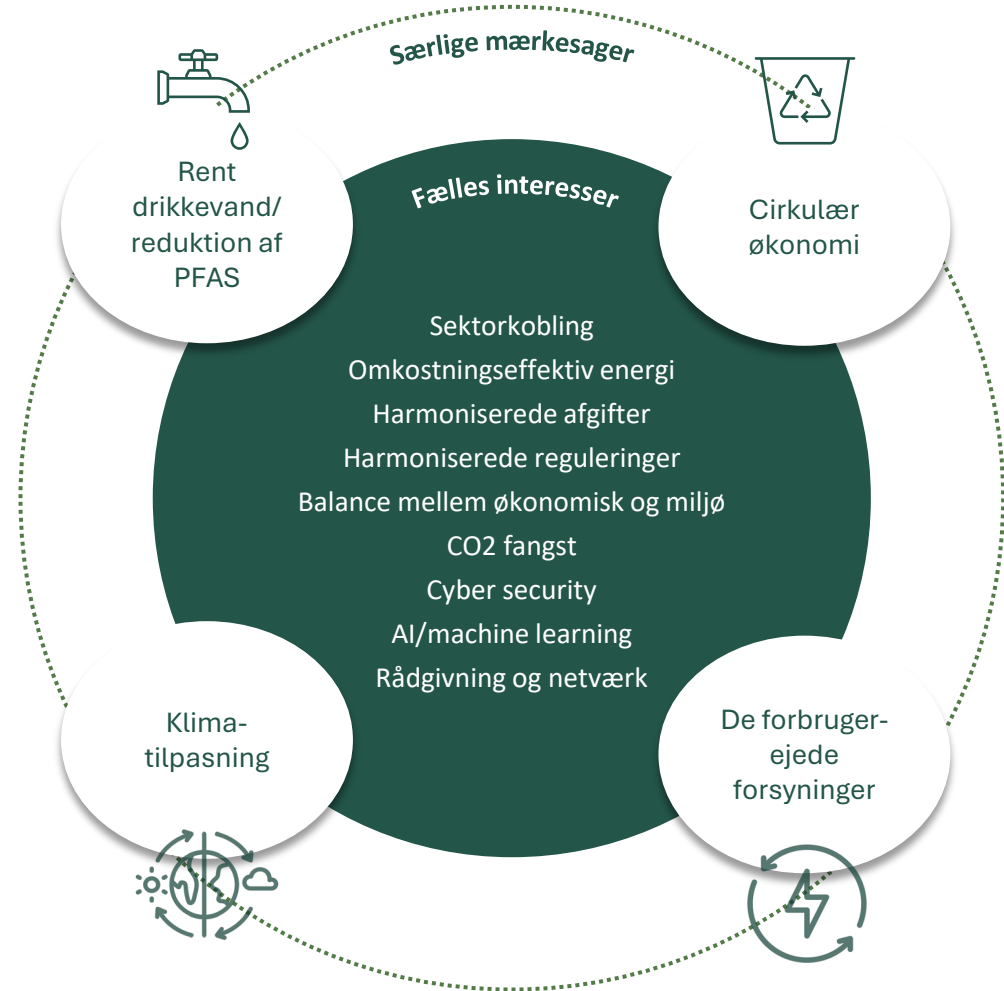
Bekymringer og forbehold, der skal tages i betragtning

Bekymringer ved status quo

- at søjletænkning omkring løsning af fælles udfordringer fastholdes
- at usammenhængende reguleringer fortsat underminerer det økonomiske fundament
- at man er for reaktive og ikke udnytter forsyningens samfundsmæssige potentialer
- at elektricitet og brint vil dominere dagsordenen
- at grøn omstilling og sektorkobling opbremses
- at medlemskontingenter øges
- at (store) medlemmer siver

Bekymringer ved øget formaliseret samarbejde eller fusion

- at særlige mærkesager ikke kan blive tilstrækkeligt tilgodeset i en ny, større organisation.
- at miste nærvær og specialiseret faglighed
- at integrationsarbejde tager tid og fokus

Figur 5. Fælles interesser og særlige mærkesager

Hovedkriterier for udvikling af organisationsløsninger på øget samarbejde

